

॥ ११ ॥ १२ ॥ १३ ॥ १४ ॥ १५ ॥ १६ ॥ १७ ॥ १८ ॥ १९ ॥ २० ॥ २१ ॥ २२ ॥ २३ ॥ २४ ॥ २५ ॥ २६ ॥ २७ ॥ २८ ॥ २९ ॥ ३० ॥ ३१ ॥ इत्यारण्यकेपर्वणिनैलकंठीये

उत्तंकउवाच भवतारक्षणंकार्यं तत्तावत्कर्तुमर्हसि ॥ निरुद्धिन्नावयंराजंस्त्वत्पसादाद्भवेमहि ॥ ११ ॥ त्वयाहिपृथिवीराजनूरक्ष्यमाणामहात्मना ॥ भविष्यति
निरुद्धिन्नानारण्यंगंतुमर्हसि ॥ १२ ॥ पालनेहिमहान्धर्मः प्रजानामिहदृश्यते ॥ न तथादृश्यतेऽरण्येमाभूत्तेबुद्धिरीदृशी ॥ १३ ॥ ईदृशो न हिराजेंद्रधर्मः क्वचनदृश्य
ते ॥ प्रजानां पालने यो वै पुराराजर्षिभिः कृतः ॥ १४ ॥ रक्षितव्याः प्रजाराज्ञातास्त्वं रक्षितुमर्हसि ॥ निरुद्धिन्नस्तपश्चर्तुं न हि शक्नोमि पार्थिव ॥ १५ ॥ ममाश्रमसमीपे
वैसमेषु मरुधन्वसु ॥ समुद्रो वालुकापूर्ण उज्जालक इति स्मृतः ॥ १६ ॥ बहुयोजनविस्तीर्णो बहुयोजनमायतः ॥ तत्र रौद्रो दानवेंद्रो महावीर्यपराक्रमः ॥ १७ ॥
मधुकैटभयोः पुत्रो धुंधुर्नाम सुदारुणः ॥ अंतर्भूमिगतो राजन् वसत्यमितविक्रमः ॥ १८ ॥ तं निहत्य महाराज वनं त्वंगंतुमर्हसि ॥ शेते लोकविनाशाय तप आस्था
यदारुणं ॥ १९ ॥ त्रिदशानां विनाशाय लोकानां चापि पार्थिव ॥ अवध्यो दैवतानां हि दैत्यानामथ रक्षसां ॥ २० ॥ नागानामथ यक्षाणां गंधर्वाणां च सर्वशः ॥
अवाप्य सवरं राजन् सर्वलोकपितामहात् ॥ २१ ॥ तं विनाशय भद्रं ते माते बुद्धिरतो न्यथा ॥ प्राप्स्यसे महतीं कीर्तिं शाश्वतीमव्ययां ध्रुवां ॥ २२ ॥ क्रूरस्य तस्य स्वप
तो वालुकांतर्हितस्य च ॥ संवत्सरस्य पर्यं ते निःश्वासः संप्रवर्तते ॥ २३ ॥ यदा तदा भूश्चलति स शैलवनकानना ॥ तस्य निःश्वासवाते न रज उद्धृत्यते महत् ॥ २४ ॥
आदित्यपथमाश्रित्य सप्ताहं भूमिकंपनं ॥ स विस्फुलिंगं सज्वालं धूममिश्रं सुदारुणं ॥ २५ ॥ तेन राजन्न शक्नोमि तस्मिन्स्थातुं स्व आश्रमे ॥ तं विनाशय राजेंद्र लो
कानां हितकाम्यया ॥ २६ ॥ लोकाः स्वस्था भविष्यंति तस्मिन् विनिहतेऽसुरे ॥ त्वं हितस्य विनाशाय पर्याप्त इति मे मतिः ॥ २७ ॥ तेजसा तव तेजश्च विष्णुराप्याययिष्य
ति ॥ विष्णुना च वरोदत्तः पूर्वमममहीपते ॥ २८ ॥ यस्तं महासुरं रौद्रं वधिष्यति महीपतिः ॥ तेजस्तं वैष्णवमिति प्रवेक्ष्यति दुरासदं ॥ २९ ॥ तत्तेजस्त्वं समाधाय राजें
द्रभुविदुः सह ॥ तं निषूदय राजेंद्र दैत्यं रौद्रं पराक्रमं ॥ ३० ॥ न हि धुंधुर्महातेजास्तेजसा ल्पेन शक्यते ॥ निर्दग्धुं पृथिवीपालसहिवर्षशतैरपि ॥ ३१ ॥ इति श्रीमहा
भारते आरण्यके पर्वणि मार्कण्डेयसमाख्या पर्वणि धुंधुमारोपाख्याने द्वाधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २०२ ॥ ॥ ७३ ॥ मार्कण्डेय उवाच स एव मुक्तो राज
र्षिरुत्तं केनापराजितः ॥ उत्तंकं कौरवश्रेष्ठ कृतांजलि रथाब्रवीत् ॥ १ ॥ न ते भिगमनं ब्रह्मन् मोघमेतद्भविष्यति ॥ पुत्रो ममायं भगवन् कुवलाश्व इति स्मृतः ॥ २ ॥

भारतभावदीपे द्वाधिकद्विशततमोऽध्यायः ॥ २०२ ॥

॥ ७३ ॥

॥ ७३ ॥

स एव मिति ॥ १ ॥ २ ॥